

ÅRSMELDING 2022

NATURVERNFORBUNDET I LILLEHAMMER

Innledende bilde fra en aktivitet i laget.

Naturvernforbundet i Lillehammer har i løpet av 2022 jobbet med den planlagte E6-utbyggingen, fritidshus-utbygging på Nordseter og aktiviteter for synlighet. På den store klesbyttedagen 26. mars hadde vi et fint samarbeid med Fremtiden i våre hender Lillehammer og det lokale Husflidlaget, hvor vi fikk byttet over 1000 plagg. Aktiviteten i styret har vært stor utover styremøtene med mye drøftinger digitalt, samtaler på telefon og skrivning av innlegg og høringsuttalelser. Dessverre døde tidligere leder og nyvalgt styremedlem Arne Christian Stryken i april. Dette var et hardt slag for oss da Arne Christian var en person som ga mye for miljøsakene og satt med en enorm fagkunnskap. Styret satte også veldig pris på hans personlige egenskaper. Samarbeidet i styret vurderer vi som veldig bra. Styret er godt fornøyd med arbeidet og innsatsen som er lagt ned i løpet av året 2022.

Prioriterte saker

Årsmøtet vedtok at vi i 2022 skulle ha hovedfokus på følgende saker:

- E6-utbyggingen
- Fritidshusutbygging på Nordseter
- Klesbyttedag
- Miljødagen
- Hold Innlandet Rent

Organisatorisk

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt på Stasjonen Café og Restaurant, samt med mulighet for digital deltagelse, den 17.02 2022.

Møtet startet med et medlemsmøte angående bestandsskogsbruk og stadig mer effektive hogstmaskiner og hva det har gjort med skogen. Deretter ble det ordinære årsmøtet gjennomført med behandling av blant annet regnskap, årsmelding og valg. Det var 12 medlemmer til stede på årsmøtet. Protokollen fra årsmøtet kan ettersendes om ønskelig.

Styret

Styret har hatt 14 styremøter i 2022 (24/1, 3/3, 24/3, 7/4, 28/4, 5/5, 10/5, 19/5, 15/6, 23/8, 8/9, 06/10, 15/11, 7/12), og har bestått av:

Leder:	Terje Onshus
Nestleder:	Stine Lilledal Østmoe
Kasserer:	Torbjørn Dahl
Sekretær:	Kelsey Kristine Tisthammer

Styremedlem: Hilde Jorunn Hoven
Styremedlem: Svein Thore Jensen
Styremedlem: Arne Christian Stryken
Vara: Marius Sunde Buer
Vara: Hanne Worup

Medlemmer

Naturvernforbundet i Lillehammer hadde pr 31.12.2022 326 medlemmer.
Dette er en nedgang på 19 medlemmer sammenlignet med 2021.

Temagrupper

Lokallaget har hatt følgende temagrupper:

- E6-utvalget: Hilde Hoven, Svein Thore Jensen, Terje Onshus
- Fritidshus-utvalget: Terje Onshus, Arne Christian Stryken, Erik Hansveen og Kjersti Swensen
- Markedsføring/aktiviteter: Stine Lilledal Østmoe, Kelsey Tisthammer.

Økonomi

I 2022 endte vi med et overskudd på kroner 3 952,21

Utvikling i lagets egenkapital:

31. desember 2021: 77.789 kroner

31. desember 2022: 81.742,16 kroner

Miljøpolitisk arbeid

Naturvernforbundet i Lillehammer har jobbet med følgende prioriterte saker i 2022.

E6-utvalget

E6-saken og Lågendeltaet Naturresevat har vært den største saken vår i år, og arbeidet har tatt opp mye av vår tid. Like etter årsmøtet ble det i samarbeid med Naturvernforbundet i Innlandet og Naturvernforbundet sentralt sendt inn et innspill til Statsforvalteren i Innlandet angående bruk av syredannende leirskifer fra planlagt tunell langs ny planlagt E6. På fjorårets landsmøte ble saken vår om ny E6 og Lågendelta naturresevat vedtatt som en prioritert sak sentralt, og vi ble derfor spurt om å være vertsby (i samarbeid med Naturvernforbundet i Innlandet) for Landsmøtet 2022. Å svare ja var ikke vanskelig. Grunnet Baldus Cup ble det lagt til Hamar, med en ekskursjon til Lågendeltaet og Hovemoen Gård, der den planlagte brua etter planene skal gå over Lågen. Ca 150 deltakere kom i 3 busser med Hilde Hoven, Terje Onshus og Ole Midthun fra fylkeslaget som guider. I Hovemoen hadde fylkessekretær Ida Sofie Styrken laget et opplegg med 6 stasjoner med følgende innhold

- Ferskvannsekologi, fiskeøkologi og restaureringsøkologi i Lågendeltaet v/ Knut Marius Myhrvold

- Den politiske prosessen ved opprettelsen av naturreservatet i 1991 og når ny E 6 ble bestemt lagt på vestsiden v/tidligere statsråd og fylkesmann Kristin Hille Valla.
- Ornitologer med kikkerter og teleskop v/ John Apeland og ornitolog fra Bird Life Oppland..
- Om vassdrag, Lågendeltaet og Gausadeltaet v/Helge Grønlien, fugleredder og Finn Audun Grøndahl, konservator Randsfjordmuseet.
- Om Lågendeltaets venner og E6-prosessen så lang v/Torbjørn Dahl.
- Delegationene ble ført ned til Lågen hvor det ble gitt informasjon om aktiviteter og livet i elva i området.

Det ble servert kaffe og boller på tunet ved Hovemoen gård i fint aprilvær. Ekskursjonen som var et samarbeidsprosjekt mellom lokallag og fylkeslag frambrakte et stort engasjement fra landsmøtedelegatene og ble meget vellykket.

25. april fikk Nye Veier sin dispensasjonssøknad om å bygge vei gjennom naturreservatet godkjent av Statsforvalteren. Sammen med Naturvernforbundet i Innlandet og Naturvernforbundet måtte vi jobbe raskt og intenst for å få sendt inn en klage på dispensasjonen. Klagen ble sendt som en samlet klage fra Naturvernforbundet og Lågendeltaets Venner med god hjelp fra advokat Tine Larsen, 16. mai. Klagen tok lang tid å behandle, og ble til slutt oversendt av fylkesmannen til Miljødirektoratet. 19. desember fikk vi medhold fra Miljødirektoratet, som avslo E6-bygging gjennom Lågendeltaet naturreservat. En stor seier for miljøet.

Fritidshusutvalget

Arbeidet med fritidshus har hatt et mye mindre omfang dette året enn de to tidligere årene. Det skyldes blant annet oppsigelser i planavdelingen i kommunen av nøkkelpersoner som tidligere jobbet med planprogram og ny reguleringsplan for Nordseter. Arbeidet har derfor blitt utsatt minst ett år og forslag til ny reguleringsplan legges ut i disse dager.

Utvalget har bestått av styreleder, Arne Christian Stryken (døde i april), Erik Hansveen og Kjersti Swensen.

Kommunen la fram en mulighetsstudie for utbygging av 800-2000 fritidsboliger i Birkebeinerlia i februar 2022. Fritidshusutvalget og styret jobbet mye med den og noen av våre avsluttende spørsmål i kronikken av 18/3 i GD var:

- Hvorfor skal det eventuelt åpnes for bygging av fritidsboliger i Birkebeinerlia?
- Hva vil en slik bynær fritidsbebyggelse gi Lillehammersamfunnet?
- Hva må ofres og hva blir de irreversible kostnadene?

Vår vurdering er at det ikke er miljøvennlig og bærekraftig å sette i gang bygging av 800-2000 fritidshusboliger i dette området. Vårt prinsipale syn er derfor at en utbygging ikke må igangsettes.

Vi sendte også inn sammen med fylkestyret en høringsuttalelse;» **til oppstart av planarbeid for GAIA 950» datert 30/9**. Styret ser alvorlig på planene om en ny, stor utbygging i Hafjell-området. Vi krevde blant annet at ei stor myr (Lunnstadmyra) umiddelbart tas ut av planområdet og planprogrammet.

Arrangementer

Lokallaget har arrangert

Skriv om arrangementer dere selv har arrangert:

- **26. mars: Den store klesbyttedagen**
 - Et veldig vellykket arrangement, holdt i Kulturhuset banken, i samarbeid med Framtiden i våre hender Lillehammer og det lokale Husflidslaget på Lillehammer. Over 1000 plagg ble byttet, vi hadde 2 reparasjon-stasjoner fra Husflidslaget og Lillehammer Reparer, Fretex hadde egen pop-up butikk, foredrag fra Repasdo og stand fra Våryrfestivalen.
- **22.-24. april: Landsmøte**
 - I år var vi vertskap til Landsmøtet sammen med Naturvernforbundet i Innlandet. Grunnet Baldus Cup måtte det i stor grad holdes i Hamar i stedet for Lillehammer, men vi hadde en vellykket ekskursjon til Lågendeltaet.
- **17. mai: filmsnutt**
 - Filmsnutt av sortering av søppel laget av oss i forbindelse med kommunens digitalisering av 17. mai i fjor, ble i år delt på våre egne sosiale medier.
- **4. juni: Markering av verdens miljødag (5. juni) med bygging av insektshotell, 50 stk bygd**
 - Vi valgte å markere verdens miljødag (5. juni) 4. juni, da det falt på en lørdag, og pegasus-arrangementet til Litteraturfestivalen. Vi samarbeidet dermed med dem og ble en del av deres program den dagen. Lillehammer sentrum drift bidro også med boder og standplass til oss gratis. Vi fikk sponset materialer fra Byggmakker Lillehammer og Minihus foreningen. Vi lagde 50 sett til insektshotellbygging på forhånd, og alt ble borte på 1 time. Veldig populært og veldig morsomt.
- **11. september: Sopptur/tur med mening i forbindelse med Hold Norge Rent, i samarbeid med Wild X Lillehammer**
 - Vi ble med Wild X Lillehammer på deres sopptur i forbindelse med Hold Norge Rent, «tur med mening». Plukket sopp langs mesnaelva, samtidig som vi plukket med oss alt søppelet vi fant på veien.

Lokallaget har deltatt på følgende arrangementer

Skriv om arrangementer dere har deltatt på:

- **26. november: Grønn dag, klesbyttedag i samarbeid med FIVH**
 - Framtiden i våre hender arrangerte Grønn dag i november som et mot-arrangement for Black Friday/Black Week. Vi bidro økonomisk og i planlegging av klesbyttemarked.

Aktivitet i media

Naturvernforbundet i Lillehammer har vært synlige i media i året som har gått, og har blant annet hatt følgende medieoppslag/leserbrev på trykk:

- **Begrenset utbygging på Nordseter**
Debattinnlegg av Terje Onshus, Arne Christian Stryken og Kjersti Swensen, publisert i GD 28.01.2022.
- **Det er ikke bærekraftig å bygge 800-2000 fritidshusboliger i dette området**
Leserbrev av styret, publisert i GD 20.03.2022
- **Vær stolte av Lågendeltaet!**
Leserbrev av Truls Gulowsen, Ole Midthun og Terje Onshus, publisert i GD 22.04.2022.

Brev og høringsuttalelser

NiL har i 2021 utarbeidet og sendt følgende brev og høringsuttalelser:

- **Klage på dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for adkomst. GNR/BNR 43/1124 Olasvevegen 40 (05.01.2022)**
https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/4407d0c3-6561-02ee-9b3d-b3dc651bcb9a/Klage_på_dispensasjon_fra_kommuneplanens_arealdel_for_adkomst._GNR_BNR_43_114_Olasvevegen_40..pdf
- **E6 Roterud-Storhove: Bruk av potensielt syredannende bergarter som fyllmasse (22.02.2022)**
https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/d6963366-b790-ea2b-fc9b-d8196055e656/Bruk_av_leirskifer_i_veikroppen_jan_23.pdf
- **Høringsinnspill til detaljregulering for e6 roterud–storhove, 2. gangs høring (25.03.2022)**
https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/52cebffb-8f1a-6368-def9-2984a0c395c8/Innspill_detaljreguleringsplan_E6_2._gangs_høring_Naturvern_forbundet.pdf
- **Klage på dispensasjonsvedtak fra verneforskriften for Lågendeltaet naturreservat (16.05.2022)**
https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/3757f8f7-df67-e0fa-729c-c7bc190a07ec/220516_klage_dispensasjon_La_gendeltaet_3_.pdf

- **Innspill til utkast til tillatelse for E6 Roterud–Storhove – Midlertidig tillatelse til utslipp fra anleggsfase, utfylling i Mjøsa og Lågen, samt gjenbruk av sprengstein (23.08.2022)**
[https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/466c16f3-eaf5-684a-b7b1-f8cb52b528bf/Innspill til utkast tillatelse etter forurensningsloven E6 Roterud Storhove Naturvernforbundet 84 .pdf](https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/466c16f3-eaf5-684a-b7b1-f8cb52b528bf/Innspill_til_utkast_tillatelse_etter_forurensningsloven_E6_Roterud_Storhove_Naturvernforbundet_84_.pdf)
- **Innspill til kommuneplanens samfunnsdel 2022–2040 (09.09.2022)**
[https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/5fc0dad4-58b8-f801-241f-a2095f2c7d02/Innspill til kommuneplanens samfunnsdel Naturvernforbundet i Lillehammer 99 .pdf](https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/5fc0dad4-58b8-f801-241f-a2095f2c7d02/Innspill_til_kommuneplanens_samfunnsdel_Naturvernforbundet_i_Lillehammer_99_.pdf)
- **Klage på reguleringsplanvedtak for E6 Roterud–Storhove og avlastet E6 i Lillehammer kommune (29.09.2022)**
[https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/f4d16558-9f4a-a37f-cad7-3f5e5d6de624/2209XX klage reguleringsplan E6 Roterud Storhove.01.pdf](https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/f4d16558-9f4a-a37f-cad7-3f5e5d6de624/2209XX_klage_reguleringsplan_E6_Roterud_Storhove.01.pdf)
- **Innspill til oppstart av planarbeid for gaia 950, planid 102 d (30.09.2022)**
[https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/88d12fd6-acab-dcd6-09cc-4a4c4a97b09d/Innspill til planprogram Gaia 950 Naturvernforbundet.pdf](https://mcusercontent.com/4f142f372314f0d1030716912/files/88d12fd6-acab-dcd6-09cc-4a4c4a97b09d/Innspill_til_planprogram_Gaia_950_Naturvernforbundet.pdf)